

regler (i form af en færøsk grundlov), som skal have forrang for grundloven.«

Nu vil den færøske grundlov naturligvis ikke aftage den danske grundlovs gyldighed på Færøerne. Det er fuldstændig normalt, at statsløse nationer har deres egen grundlov ud over grundloven i den stat, de befinder sig i. Og at have sin egen grundlov er fuldstændig oplagt og påkrævet i et samfund, der er så selvstændigt og så forskelligt fra Danmark som det færøske. Men der er en bestemmelse i forslaget til en færøsk grundlov, som ikke er i overensstemmelse med den danske. Det er bestemmelsen om, at den statsretlige stilling kan ændres, hvis et kvalificeret flertal i Lagtinget ønsker det og det derefter vedtages ved en folkeafstemning. Dette står der jo ikke noget om i den danske grundlov, men jeg håber og tror heller ikke, at denne afgørende bestemmelse vil skabe problemer.

Kernespørgsmålet i denne vigtige sag er, hvad der egentlig er den grundlæggende retskilde på Færøerne. Er det den danske grundlov, eller er det det færøske folks vilje? Svaret må jo være det sidste. Den danske grundlov er hverken skrevet eller vedtaget af det færøske folk. Den færøske grundlov vil efter planen blive sat i kraft af det færøske folk som udtryk for dets vilje.

Der kan ikke herske tvivl om, at folkets vilje har forrang, og dette faktum er også gang på gang på gang blevet bekræftet af statsministeren, når han fra denne talerstol har sagt, at den dag, det færøske folk ønsker selvstændighed, får man den også. Den udtalelse, som alle Tingets partier tilslutter sig, henter ikke sin legitimitet i den danske grundlovs bogstaver. Den bygger på en anerkendelse af, at Færøerne er en anden nation end den danske nation, og at den færøske nations vilje står over den danske grundlov.

Også i den daglige politiske proces ligger Færøerne allerede langt uden for den danske grundlov. Eksempelvis vedtages der jo love på Færøerne, og der opkræves skat på Færøerne. Denne praksis udspringer ikke af nogen hjemmel i den danske grundlov. Den er i direkte modstrid med den danske grundlov, men den er i overensstemmelse med Færøernes ret til selvbestemmelse. Det er den færøske grundlov også, og det er alle udtalelser om disse forhold her i salen så at sige også. Den Grønlandsk-danske selvstyrekommissions betænkning bygger også på samme holdning.

Derfor tror jeg ikke, at det kan komme til uenigheder, når grundloven skal sættes i kraft,

men jeg rejser debatten i dag, fordi det er vigtigt at være på forkant, hvis der skulle være nogen i Danmark eller på Færøerne, der ønsker at bruge denne sag til at skabe strid og ballade i en oppisket stemning. Der er ikke noget at strides om, der er ikke noget at lave ballade om. Jeg er sikker på, at vi alle er enige om disse forhold. Lad os derfor undgå en unødvendig uenighed, der bygger på misforståelser.

Til sidst vil jeg takke for min tid her i Tinget. Jeg kom ind som anden stedfortræder i februar, og efter ferien vil første stedfortræder tage min plads – stedfortræder for hr. Høgni Hoydal, selvfølgelig. Så tiden har været meget kort, men den har været meget god. Jeg vil takke for det gode samarbejde og den gode og venlige tone, jeg har mødt overalt i dette hus. Tak for det.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Edmund Joensen.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Samarbejde og resultater er nøgleordene for det arbejde, som Sambandspartiet og jeg selv udfører her i Folketinget. Når vi ser tilbage på den forholdsvis korte periode siden valget i november, er der i kraft af det konstruktive samarbejde kommet en del resultater.

Som færøsk medlem af Tinget er det naturligt for mig at have de færøske briller på, når jeg omtaler samarbejde og resultater. Sambandspartiet gik til valg på at indlede et konstruktivt samarbejde med regeringen. Partiets mandat viste sig at blive afgørende for den borgerlige regering, og vi tog straks fat på samarbejdet.

På Færøerne noterede vi os, at en del af det nye samarbejde kom med i selve regeringsgrundlaget. F.eks. blev et vigtigt havforskningsprojekt med base på Færøerne omtalt. Formålet med projektet er bl.a. at forske i, hvordan havstrømme og de globale klimaændringer allerede påvirker og kommer til at påvirke livet i havet omkring Færøerne og i resten af Nordatlanten.

For os, der lever af havets ressourcer, er projektet særdeles vigtigt. Disse ressourcer udgør jo en betragtelig del af vores livsgrundlag. Vi håber desuden, at projektet kan videreudvikles og knyttes til internationale forskningsmiljøer. Specielt i det færøske forskermiljø, men også generelt i den færøske offentlighed, hersker der en vis spænding om projektet. Det starter ved års-